

**ปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา**

**Succes Factor Register Commerce of Local Administrative Organizations in Pimai District,
Nakhonratchasima Province**

สมบัติ อัครกุลพิทักษ์¹

Sombat Akarakulpitak¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา และศึกษาปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา วิธีการศึกษาครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ จำนวน 78 คน อันประกอบไปด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานจดทะเบียนพาณิชย์ และผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1) การงานแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ 2) การรับคำร้องขอจดทะเบียนพาณิชย์ 3) การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน 4) การออกใบทะเบียนพาณิชย์ 5) การเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ 6) การจัดเก็บข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ และ 7) การรายงานผลการจดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ การให้บริการ มีสถานที่ให้บริการ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการ มีบุคลากรที่มีความรู้ สามารถตอบคำถามแก้ไขปัญหาได้ชัดเจน มีระยะเวลาขั้นตอนในการบริการด้วยความรวดเร็ว ตรงต่อเวลา ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการที่ไม่ต้องเดินทางไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เกิดความคุ้มค่าประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและระยะเวลาในการเดินทาง

ABSTRACT

The purposes of this independent were aimed to study the processes on commercial registration of Local Administrative Organizations in the Area of Phimai District, Nakhon Ratchasima Province and to study the success factors on commercial registration of Local Administrative Organizations in the Area of Phimai District, Nakhon Ratchasima Province. The study was conducted by interviewing 78 service providers and users consisted of Chief Executives of the Sub-district Administrative Organization, Chief Administrators of the Sub-district Administrative Organization, officers who were responsible of commercial registration and entrepreneurs. The findings revealed that the processes on commercial registration of Local Administrative Organizations were;

¹ นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹ Master's Scholar khon Kean University

1) Assignment of responsible persons as registrar and officers, 2) Reception of form for requesting the commercial registration, 3) Investigation of documents and evidences, 4) Issuing of commercial registration certificate, 5) Collecting of commercial registration fees, 6) Storing of commercial registration data, and 7) Reporting of commercial registration. The success factors on commercial registration of Local Administrative Organizations in the Area of Phimai District, Nakhon Ratchasima Province were; proper services with convenient servicing areas and facilities, personnel had knowledge and able to clearly answer and solve problems, quick services with short time of each process, services were met requirement of users for not to go to the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization for commercial registration that saved times and expenses on traveling.

Keyword : Success, Factor, Register Commerce

e-mail address ;Akarakulpitak@hotmail.com

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช พ.ศ. 2550 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยเป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การจัดให้มีการถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะของรัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของท้องถิ่นให้ชัดเจน เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

แผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าถ่ายโอนงานจดทะเบียนพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้แก่เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะต้องนำไปจัดบริการประชาชนให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดไว้ ซึ่งจะต้องถ่ายโอนงานจดทะเบียนพาณิชย์ภายในวันที่ 1 มกราคม 2554 และให้มีการเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจงานจดทะเบียนพาณิชย์ โดยมีกรมธุรกิจการค้าเป็นศูนย์กลางติดตามประสานงานแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนงานให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานจดทะเบียนพาณิชย์ให้กับเจ้าหน้าที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสนับสนุนการถ่ายโอนงานทะเบียนพาณิชย์ด้วย

ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการถ่ายโอนภารกิจงานจดทะเบียนพาณิชย์ จากสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สาเหตุที่ถ่ายโอนให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเพราะต้องปฏิบัติตามแผนการ

กระจายอำนาจฉบับที่ 2 ทำให้ภารกิจการจดทะเบียนพาณิชย์เป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยอย่างแท้จริง และทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการจดทะเบียนพาณิชย์ได้สะดวกยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากงานจดทะเบียนพาณิชย์เป็นภารกิจใหม่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่จะทำให้ทราบว่างานจดทะเบียนพาณิชย์เป็นอย่างไร และประสบปัญหา อุปสรรคในด้านใดบ้าง

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นในฐานะที่ผู้ทำการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบงานจดทะเบียนพาณิชย์ จึงเป็นประเด็นที่จะศึกษางานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์มีในด้านใดบ้าง เพื่อนำมาพัฒนางานจดทะเบียนพาณิชย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

อุปกรณ์และวิธีการ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

วิธีการศึกษานี้ เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลพิมาย, เทศบาลตำบลรั้งกาใหญ่, องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมสร้างตนเอง, องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง, องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง, องค์การบริหารส่วนตำบลโบสถ์, องค์การบริหารส่วนตำบลสัมฤทธิ์, องค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องใหญ่, องค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง, องค์การบริหารส่วนตำบลกระชอน, องค์การบริหารส่วนตำบลชีวาน และองค์การบริหารส่วนตำบลธารละหลอด จำนวน 78 คน อันประกอบไปด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานจดทะเบียนพาณิชย์ และผู้ประกอบกิจการในเขตอำเภอพิมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มผู้ให้บริการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน
ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการเกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์ ในเรื่อง 1) การงานแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ 2) การรับคำร้องขอจดทะเบียนพาณิชย์ 3) การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน 4) การออกใบทะเบียนพาณิชย์ 5) การเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ 6) การจัดเก็บข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ และ 7) การรายงานผลการจดทะเบียนพาณิชย์

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

2. แบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มผู้รับบริการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ที่อยู่ ประกอบพาดิษยกิจ ประเภท

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ผู้รับบริการเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาดิษยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์ ในเรื่อง 1)ด้านการให้บริการ 2) ด้านบุคลากร 3)ด้านระยะเวลา 4)ด้านการประชาสัมพันธ์ 5)ด้านความต้องการ และ6) ด้านความคุ้มค่า

ส่วนที่ 3 ข้อปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนพาดิษยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาดิษยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ศึกษาใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการอธิบายเชิงพรรณนา (Analysis Description) ซึ่งอธิบายจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งนำแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาประกอบการอธิบาย

ผลการศึกษา และวิจารณ์

ผลการศึกษา

1. กระบวนการจดทะเบียนพาดิษยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลจากการสัมภาษณ์ ปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาดิษยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีกระบวนการจดทะเบียนพาดิษย ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การรับคำร้อง การตรวจเอกสาร การออกไปทะเบียนพาดิษย การจัดเก็บค่าธรรมเนียม การจัดเก็บข้อมูล การรายงานผล

1) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ พบว่า มีการแต่งตั้งนายทะเบียนพาดิษยและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลและนายกเทศมนตรี จะเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งนายทะเบียนพาดิษยและพนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนพาดิษยและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งแต่ละแห่งจะแต่งตั้งจำนวนไม่เท่ากัน โดยมีการมอบหมายให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบงานจดทะเบียนพาดิษยแห่งละ 1 คน จำนวน 9 แห่ง และมากกว่า 1 คน จำนวน 4 แห่ง

2) การรับคำร้อง ผู้มาขอรับจดทะเบียนจะต้องกรอกรายละเอียดใบแบบคำขอจดทะเบียนว่าต้องการจดทะเบียนพาดิษยประเภทใด เช่น จดทะเบียนพาดิษยตั้งใหม่ จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ จดทะเบียนเลิกประกอบพาดิษยกิจ โดยกรอกรายละเอียดในแบบคำขอจดทะเบียน (แบบทพ.) ให้ครบถ้วน ได้แก่ ชื่อผู้ประกอบพาดิษยกิจ ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาดิษยกิจภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศถ้ามี ชนิดแห่งพาดิษยกิจ จำนวนเงินทุน ที่ตั้งสำนักงาน วันเริ่มต้นประกอบพาดิษยกิจ วันที่ขอจดทะเบียนพาดิษย พร้อมนำสำเนาเอกสารทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน เอกสาร อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการประกอบจดทะเบียนพาดิษยประเภทต่าง ๆ และรับรองสำเนาถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ และยื่นเอกสารพร้อมคำขอจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ที่รับจดทะเบียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ เห็นว่า ในการรับคำร้องมีความเหมาะสมดี ไม่ยุ่งยาก สามารถรับคำร้องขอจดทะเบียนแต่ละประเภทได้ถูกต้อง และสามารถให้คำแนะนำในการกรอกรายละเอียดในแบบคำขอจดทะเบียนได้ดี

3) **การตรวจเอกสาร** เมื่อผู้ขอจดทะเบียนยื่นเอกสารแล้วเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะทำการตรวจเอกสารโดยตรวจรายละเอียดในแบบคำขอลงทะเบียน (แบบ ทพ.) ว่าผู้มาขอจดทะเบียนต้องการจดทะเบียนประเภทใด กรอกรายละเอียดในแบบคำขอลงทะเบียนต้องครบถ้วนหรือไม่ และยื่นเอกสารการจดทะเบียนถูกต้องตามประเภทที่ขอจดทะเบียนและครบถ้วนหรือไม่ หากถูกต้องครบถ้วนก็จะดำเนินการในขั้นตอนออกเลขที่รับคำขอลงทะเบียนต่อไป หากเอกสารไม่ครบถ้วนก็จะยังไม่รับเอกสารการจดทะเบียนจนกว่าผู้มาขอจดทะเบียนจะนำเอกสารมาเพิ่มเติมจนครบและจะดำเนินการรับจดทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้มาขอจดทะเบียนต่อไป จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ เห็นว่า ในการตรวจเอกสารทุกแห่งจะใช้เวลาไม่นาน ไม่มีความยุ่งยาก เพราะจะตรวจเอกสารตามที่ขอจดทะเบียนแต่ละประเภท และเอกสารที่ใช้ในการยื่นขอจดทะเบียนมีจำนวนไม่มาก

4) **การออกใบทะเบียนพาณิชย์** เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ในการขอจดทะเบียนว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการพิจารณาออกใบทะเบียนพาณิชย์ โดยดูว่าผู้มายื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์มีการตั้งสำนักงานประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่ที่ขอจดทะเบียนหรือไม่ กิจการที่ขอจดทะเบียนสามารถจดทะเบียนได้ตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด ผู้ขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติครบถ้วน เมื่อถูกต้องแล้วก็จะดำเนินการออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ เห็นว่า การออกใบทะเบียนพาณิชย์ทุกแห่งมีความสะดวก ไม่ยุ่งยาก เพราะมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ใบทะเบียนพาณิชย์และมีแบบพิมพ์ไว้ทุกแห่ง

5) **การจัดเก็บค่าธรรมเนียม** การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ จะเก็บอัตราค่าธรรมเนียมเหมือนกันทุกแห่งตามอัตราค่าธรรมเนียมของกระทรวงพาณิชย์ที่ได้กำหนดไว้ โดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ 50 บาท จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ 20 บาท จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ 20 บาท ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ 30 บาท ขอตรวจดูเอกสาร ครั้งละ 20 บาท ให้เจ้าหน้าที่รับรองเอกสาร ฉบับละ 30 บาท

6) **การจัดเก็บข้อมูล** การจัดเก็บข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ทุกแห่งจะมีการบันทึกจัดเก็บข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์แยกเก็บข้อมูลไว้เป็นหมวดหมู่ตามประเภทของที่จดทะเบียน ข้อมูลของผู้มาขอจดทะเบียนจะเก็บไว้ในแฟ้มแยกเป็นแต่ละราย เรียงตามลำดับ และข้อมูลการขอจดทะเบียนจะบันทึกลงในสมุดรับคำขอลงทะเบียนพาณิชย์แต่ละประเภทไว้เป็นปัจจุบัน

7) **การรายงานผล** พบว่า มีการรายงานผลการจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละเดือนให้ผู้บริหารทราบว่ามีกรจดทะเบียนจำนวนกี่ราย ได้รับค่าธรรมเนียมจำนวนเท่าไร โดยทำบันทึกข้อความเสนอตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา บางแห่งจะรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์ทุกครั้งที่มีผู้มายื่นขอจดทะเบียน นอกจากรายงานผลการจดทะเบียนให้ผู้บริหารทราบแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จะรายงานผลการจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละเดือนให้สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดนครราชสีมาทราบผ่านทางอีเมล korat@dbd.com ไม่เกินวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

2. ปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการ จำนวน 39 คน เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความต้องการ ด้านความคุ้มค่า

1) **ด้านการให้บริการ** การให้บริการมีความเหมาะสมดี สถานที่ให้บริการมีความสะอาดเรียบร้อย มีสถานที่จอดรถ มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำสภาพเรียบร้อย บริการด้วยความเป็นกันเอง อธิบายดี สะดวก รวดเร็ว มีป้ายบอกจุดบริการที่ชัดเจน การขอจดทะเบียนไม่ยุ่งยาก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

2) **ด้านบุคลากร** บุคลากรมีความรู้ในการจดทะเบียนพาณิชย์ดี สามารถให้คำแนะนำรายละเอียดเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามสามารถตอบได้ชัดเจน และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาในการกรอกรายละเอียดในเอกสารคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ การเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ

3) **ด้านระยะเวลา** มีความเหมาะสมดี การให้บริการเป็นระบบขั้นตอนของการจดทะเบียนใช้เวลาไม่นานมาก ไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องรอคิวคนไม่เยอะ เจ้าหน้าที่ใช้เวลาในการตรวจสอบไม่นาน หากเอกสารครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะดำเนินการออกไปทะเบียนพาณิชย์ให้ และบริการด้วยความรวดเร็ว ตรงต่อเวลา

4) **ด้านการประชาสัมพันธ์** มีการประชาสัมพันธ์การจดทะเบียนพาณิชย์ทางเสียงตามสาย หอกระจายของหมู่บ้าน โดยมีผู้ใหญ่บ้านจะประกาศประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลแต่ละแห่งมีการบริการรับจดทะเบียนพาณิชย์ นอกจากนี้ ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ที่ออกบริการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่จะประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่ามีการรับจดทะเบียนพาณิชย์ และบางแห่งมีสมาชิกอบต. แจ้งให้ชาวบ้านทราบ บางแห่งมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ด้วย

5) **ด้านความต้องการ** การให้บริการจดทะเบียนพาณิชย์ตรงกับความต้องการ คือ ไม่ต้องเดินทางไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา การเดินทางสะดวกสบายไม่ไกล ใช้ระยะเวลาในการจดทะเบียนไม่นาน ไม่ต้องรอคิว คนไม่เยอะ สามารถจดทะเบียนและรับไปทะเบียนพาณิชย์ได้ทันที มีความสะดวกรวดเร็ว มีเจ้าหน้าที่ที่รับจดทะเบียน ติดต่อดีสะดวก การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลได้บริการจดทะเบียนพาณิชย์คิดว่าตรงกับความต้องการของผู้ที่รับบริการจดทะเบียนพาณิชย์อย่างมาก

6) **ด้านความคุ้มค่า** การจดทะเบียนที่ท้องถิ่นช่วยให้เกิดความคุ้มค่ากับประชาชนมาก โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพราะต้องเดินทางไกลมาก รอดัด คนเยอะ สถานที่ก็คับแคบ ที่จอดรถก็ไม่ค่อยมี ไปไม่ถูก ทำให้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไม่ต้องเสียค่าน้ำมันรถมาก หรือต้องจ่ายค่ารถโดยสารในการเดินทาง ช่วยประหยัดเวลา เพราะไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง เขาเวลาไปทำอย่างอื่นได้ ถ้าเอาเอกสารไปไม่ครบก็ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปใหม่ ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น

สรุป

การศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอฟิมา ย จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาผู้ศึกษาได้พบประเด็นที่น่าสนใจจึงได้นำมาอภิปราย ดังนี้

1. การที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอฟิมา ย จังหวัดนครราชสีมา ได้รับมอบจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าถ่ายโอนงานจดทะเบียนพาณิชย์มาเป็นส่วนหนึ่งของงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผลมาจากแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ซึ่งกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจ

การดำเนินงานด้านไอทีตามพระราชบัญญัติระเบียบพณิชย พ.ศ. 2499 จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้แก่เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะต้องนำไปจัดบริการประชาชนให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดไว้ ซึ่งจะต้องถ่ายโอนเงินจดทะเบียนพณิชย ภายในวันที่ 1 มกราคม 2554 และให้มีการเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจงานจดทะเบียนพณิชย โดยมีกรมธุรกิจการค้าเป็นศูนย์กลางติดตามประสานงานแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนงานให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2543) ได้ให้ความหมายของคำว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การที่รัฐส่วนกลางพยายามที่จะมอบหมายอำนาจหน้าที่และความสามารถดำเนินการให้หน่วยงานระดับล่าง คือ ภูมิภาคและท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ รวมทั้งอำนาจตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการได้ด้วยตนเอง โดย “การกระจายอำนาจ” ในที่นี้ มีความหมายทั้งมิติในทางบริหารและมิติในการปกครอง ในทางบริหาร หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอำนาจดำเนินการให้แก่หน่วยงานระดับ รอง ๆ ลงไป หรือหน่วยงานอื่นมีอำนาจตัดสินใจและดำเนินการได้เบ็ดเสร็จด้วยตนเอง ส่วนในทางปกครอง หมายถึง การโอนกิจการสาธารณะบางอย่างของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเป็นผู้ปฏิบัติจัดทำแทนโดยอิสระ โดยอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแล ของส่วนกลาง

2. กระบวนการจดทะเบียนพณิชยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 13 แห่ง เป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบพณิชย พ.ศ. 2499 ใน 7 ประเด็น คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ รับคำร้อง ตรวจสอบเอกสาร ออกใบทะเบียนพณิชย จัดเก็บค่าธรรมเนียม จัดเก็บข้อมูล รายงานผล

3. ปัจจัยความสำเร็จงานจดทะเบียนพณิชยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

การให้บริการ สถานที่ให้บริการจดทะเบียนพณิชยมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีป้ายบอกจุดบริการที่ชัดเจน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการครบถ้วน และมีการตกแต่งสถานที่สวยงาม บรรยากาศที่เป็นกันเอง สถานที่ตั้งของหน่วยงานมีความสะดวกในการเดินทางมาติดต่อเพราะอยู่ไม่ไกล สอดคล้องกับ บัลดอน ไต่เงิน (2554) ได้ศึกษาการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจงานจดทะเบียนพณิชยมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการบริหารมีการคมนาคมความสะดวกสบายในการเดินทางไปจดทะเบียนพณิชย คิดเป็นร้อยละ 86.7

บุคลากร เจ้าหน้าที่มีการต้อนรับทักทายด้วยความเป็นกันเอง คอยให้คำแนะนำสุภาพเรียบร้อย กระตือรือร้นที่จะให้บริการ อธิบายคดี มีความตั้งใจในการให้บริการ และให้บริการอย่างต่อเนื่องจนงานเสร็จเรียบร้อย ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว ถือว่าเจ้าหน้าที่มีการให้บริการเป็นอย่างดี สอดคล้องกับอนันต์ มะมิง (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการด้านการจดทะเบียนพณิชยต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้รับบริการด้านจดทะเบียนพณิชยต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความพึงพอใจมากที่สุด

ความต้องการและความคุ้มค่า การจดทะเบียนที่ท้องถิ่นช่วยให้เกิดความคุ้มค่ากับประชาชนมาก โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปจดทะเบียนพณิชยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพราะต้องเดิน

ทางไกลมาก รถติด คนเยอะ สถานที่ก็คับแคบ ที่จอดรถก็ไม่ค่อยมี ไปไม่ถูก ทำให้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไม่ต้องเสียค่าน้ำมันรถมาก หรือต้องจ่ายค่ารถโดยสารในการเดินทาง ช่วยประหยัดเวลา เพราะไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง เขาเวลาไปทำอย่างอื่นได้ ถ้าเขาเอกสารไปไม่ครบก็ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปใหม่ ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ฌภัทร นิลกำแหง (2553) ได้ศึกษา ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการให้บริการจดทะเบียนพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาเรื่องการเดินทางเพื่อมาขอจดทะเบียนพาณิชย์ที่สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากมีระยะทางที่ไกลมาก สถานที่คับแคบ หายากและที่จอดรถไม่มีเพราะถนนหน้าสำนักงานแคบมาก

เอกสารอ้างอิง

บัวลอน ไต่เงิน. 2554. **การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจจดทะเบียนพาณิชย์มาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง**. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น. ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2543. **รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการกระจายอำนาจของ กระทรวง ทบวง กรม ลงสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม

อนันต์ มะมิง. 2552. **ความคิดเห็นของผู้รับบริการด้านการจดทะเบียนพาณิชย์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส**. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาการปกครองท้องถิ่น. ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.